

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Голова приймальної комісії, президент  
Національного університету «Києво-  
Могилянська академія»

« 20 » \_\_\_\_\_ С.М.Квіт 2014 р.



**ПРОГРАМА**

вступного фахового випробування зі спеціальності: 8.13010201 «Соціальна робота» до  
вступу на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра в 2014 році

Київ-2014

Вступне фахове випробування зі спеціальності «Соціальна робота» до вступу на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра в 2013 році передбачає оцінку базового рівня знань з основних дисциплін: «Вступу до соціальної роботи», «Теорій соціальної роботи», «Методів соціальної роботи».

Вступне фахове випробування має форму письмових відповідей на запитання.

Кількість білетів – 40.

Кількість запитань в білеті – 3 (запитання 1 стосується дисципліни «Вступ до соціальної роботи», запитання 2 – дисципліни «Теорії соціальної роботи», запитання 3 – дисципліни «Методи соціальної роботи»).

Зразок (Білет 1):

1. Розкрийте сутність соціальної роботи як професійної діяльності.
2. Охарактеризуйте вплив теорій на практику соціальної роботи.
3. Визначте завдання соціального працівника в закладах охорони здоров'я.

Питання для підготовки до іспиту:

1. Розкрийте сутність соціальної роботи як професійної діяльності.
2. Які соціальні проблеми в Україні Ви вважаєте пріоритетними?
3. Проаналізуйте основні функції соціальної роботи.
4. Представники яких груп населення в Україні є потенційними клієнтами соціальної роботи? Які терміни використовуються у соціальній роботі для їх позначення?
5. Який сенс Ви вкладаєте в поняття «вразливі», «соціально виключені» групи населення?
6. Проаналізуйте причини, через які потенційні клієнти не звертаються до соціальних служб.
7. Які стереотипи існують у сучасному українському суспільстві відносно деяких груп населення? Наведіть приклади.
8. Яким чином пов'язані терміни «таврування», «стереотип», «стигматизація», «дискримінація»?
9. Проаналізуйте основні професійні цінності соціального працівника.
10. Поясніть співвідношення між суспільними, професійними та індивідуальними цінностями у роботі соціального працівника.

11. На прикладах поясніть, як реалізуються цінності соціальної роботи.
12. Які професійні цінності визначатимуть, з Вашої точки зору, діяльність соціальних працівників в Україні найближчим часом?
13. Проаналізуйте структуру професійних етичних кодексів, їх призначення.
14. Охарактеризуйте зміст та структуру «Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України».
15. У чому полягають етичні дилеми у роботі соціального працівника?
16. Поясніть співвідношення особистісних та професійних якостей соціального працівника.
17. Чи кожна людина може бути соціальним працівником? Обґрунтуйте свою відповідь.
18. Охарактеризуйте основні групи професійних ролей соціальних працівників.
19. На прикладі продемонструйте, яким чином узгоджуються ролі й функції соціального працівника.
20. Охарактеризуйте практичні ролі соціальних працівників.
21. Розкрийте основні посередницькі ролі соціальних працівників.
22. Розкрийте поняття імпауерменту в соціальній роботі. Яким чином імпауермент узгоджується з сучасним розумінням місії соціальної роботи?
23. Проаналізуйте основні аспекти роботи соціального працівника, що займається веденням конкретного випадку.
24. Які знання й навички застосовує соціальний працівник в ході оцінки потреб клієнта?
25. Визначте методи збору інформації, що використовуються соціальним працівником під час оцінки ситуації й потреб клієнтів.
26. Які обов'язкові аспекти включас фаза планування догляду процесу соціальної роботи? Опишіть зміст плану догляду.
27. Назвіть види договорів про послуги в соціальній роботі, поясніть їх значення.
28. У чому полягає значення моніторингу на етапі втручання?
29. Охарактеризуйте фазу кінцевого оцінювання процесу соціальної роботи.
30. Охарактеризуйте поведінку соціального працівника під час завершення стосунків з клієнтом.
31. Визначте основні вимоги до ведення професійних записів.
32. Охарактеризуйте призначення основних видів професійних записів соціальних працівників.
33. Доведіть необхідність ведення професійних записів в соціальній роботі.
34. Як визначаються професійні межі у стосунках з клієнтом?
35. Охарактеризуйте феномен вигорання у соціальній роботі.
36. Охарактеризуйте ознаки та стадії процесу вигорання.

37. Проаналізуйте причини професійного вигорання соціальних працівників.
38. Які заходи допомагають уникнути професійного вигорання?
39. Проаналізуйте переваги застосування багатопрофільного підходу в соціальній роботі.
40. Охарактеризуйте особливості застосування багатопрофільного підходу в соціальній роботі.
41. Оцініть класифікацію теорій, релевантних для соціальної роботи.
42. Охарактеризуйте вплив теорій на практику соціальної роботи.
43. Який з теоретичних підходів вважаєте найбільш доцільним щодо практичного застосування в соціальній роботі?
44. Обґрунтуйте доцільність застосування короткочасних підходів до вирішення проблем клієнтів.
45. Вкажіть характеристики, за якими визначається стан системи.
46. Визначте суть та особливості системної теорії.
47. Визначте завдання соціальної роботи з огляду на системну теорію.
48. Визначте знання й навички соціальних працівників у процесі застосування системного підходу.
49. Проаналізуйте обмеження застосування системного підходу в соціальній роботі.
50. Визначте ресурси, необхідні для застосування системної теорії в соціальній роботі.
51. Визначте особливості когнітивного підходу в соціальній роботі.
52. Визначте обмеження й переваги застосування когнітивного підходу в соціальній роботі.
53. Обґрунтуйте доцільність застосування когнітивного підходу у соціальній роботі.
54. Визначте обмеження й переваги застосування біхевіористичної теорії.
55. Визначте основні характеристики біхевіористичного підходу.
56. Визначте основні ризики застосування біхевіористичного підходу в соціальній роботі.
57. Охарактеризуйте радикальні підходи в соціальній роботі.
58. Визначте основні положення радикальних теорій. Наскільки вважаєте їх актуальними для сучасної соціальної роботи?
59. Визначте поняття «криза», проаналізуйте її ознаки, причини кризового стану клієнта.
60. Охарактеризуйте основні положення теорії кризового втручання.
61. Визначте ризики кризового втручання.
62. Охарактеризуйте вимоги до роботи соціального працівника в кризових ситуаціях.
63. Охарактеризуйте основні задачі кризового втручання.
64. Визначте основні труднощі роботи соціального працівника в кризових ситуаціях.
65. Проаналізуйте особливості соціальної роботи в межах підходу, орієнтованого на вирішення завдання.

66. Охарактеризуйте модель, орієнтовану на вирішення завдання.
67. Проаналізуйте особливості формулювання цілей роботи в межах підходу, орієнтованого на вирішення завдання.
68. Обґрунтуйте доцільність застосування підходу А. Маслоу в процесі оцінки потреб клієнтів.
69. Поясніть доцільність застосування гуманістичних підходів в соціальній роботі.
70. Проаналізуйте вимоги до соціальних працівників з огляду на застосування гуманістичних підходів в соціальній роботі.
71. Визначте основні характеристики гуманістичного підходу.
72. Визначте основні положення теорії ролей.
73. Проаналізуйте можливості використання теорії ролей у практиці соціальної роботи.
74. Визначте доцільність використання теорії ролей в соціальній роботі.
75. Визначте суть та значення для соціальної роботи комунікаційної теорії.
76. Проаналізуйте вплив екзистенціальних теорій на соціальну роботу.
77. Проаналізуйте доцільність використання екзистенціальних теорій в соціальній роботі.
78. Визначте складові психодинамічної теорії Фрейда та її вплив на соціальну роботу.
79. Охарактеризуйте значення неофрейдистських психодинамічних підходів у соціальній роботі.
80. Визначте обмеження й переваги використання неофрейдистських психодинамічних підходів у соціальній роботі.
81. Визначте завдання соціального працівника в закладах охорони здоров'я.
82. Визначте завдання соціального працівника в закладах виконання покарань.
83. Охарактеризуйте основні недоліки інституційного догляду.
84. Визначте завдання соціального працівника в інтернатних закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
85. Охарактеризуйте особливості «вуличної» соціальної роботи.
86. Охарактеризуйте знання й навички соціального працівника в межах вуличної соціальної роботи.
87. Визначте особливості профілактичної соціальної роботи.
88. Охарактеризуйте профілактичні задачі соціальної роботи.
89. Проаналізуйте взаємозв'язок між соціальною роботою і соціальною політикою.
90. У чому полягає взаємозв'язок між соціологією та соціальною роботою?
91. На яких цінностях має ґрунтуватися антидискримінаційна практика соціальної роботи?
92. Опишіть особливості телефонного консультування в соціальній роботі.
93. Обґрунтуйте доцільність створення й діяльності груп самодопомоги.

94. Проаналізуйте завдання соціального працівника в процесі налагодження роботи груп самодопомоги.
95. Проаналізуйте особливості індивідуальної соціальної роботи.
96. Розкрийте поняття «емнатія». Яке значення вона має у процесі налагодження контакту з клієнтом?
97. Яку роль відіграє консультивання в індивідуальній соціальній роботі?
98. Опишіть вимоги до соціального працівника як до консультанта.
99. Проаналізуйте процес консультивання з огляду на його структуру.
100. Визначте моделі групової роботи з клієнтами.
101. Визначте особливості та позитивні чинники групової роботи як методу.
102. Висвітліть поняття «групова динаміка» в контексті групової соціальної роботи. охарактеризуйте її фази.
103. Охарактеризуйте знання й навички соціального працівника у межах групової роботи з клієнтами.
104. Визначте ресурси, необхідні для проведення групової роботи.
105. Охарактеризуйте роботу в громаді як один з методів соціальної роботи.
106. Опишіть роль соціального працівника в управлінні ресурсами громади.
107. Охарактеризуйте переваги організації догляду в громаді.
108. Обґрунтуйте необхідність денних центрів та закладів тимчасового перебування. В чому їх відмінність від інституційних закладів?
109. Опишіть можливі складові догляду в громаді.
110. Охарактеризуйте форми догляду в громаді за дітьми, що мають особливі потреби.
111. Охарактеризуйте основні проблеми людей похилого віку та можливі форми догляду в громаді.
112. Охарактеризуйте основні знання й навички соціального працівника у межах роботи в громаді.
113. Поясніть зміст представництва інтересів клієнта у професійній діяльності соціального працівника.
114. Охарактеризуйте основні види представництва інтересів клієнтів.
115. Визначте роль клієнтів в представництві власних інтересів.
116. Проаналізуйте навички соціального працівника в межах представництва інтересів клієнтів.
117. Охарактеризуйте застосування імпауерменту в індивідуальній, груповій роботі та у роботі в громаді.
118. Доведіть важливість застосування імпауерменту в соціальній роботі.

119. Яким чином можна залучати клієнтів на всіх етапах процесу соціальної роботи?
120. Охарактеризуйте труднощі застосування інструментарію в соціальній роботі.

#### Література:

1. Соціальна робота. У 3-х ч. – Ч. 1. Основи соціальної роботи / За ред. Семигіної Т.В., Григи І.М. – К.: КМ Академія, 2004. – 178 с.
2. Соціальна робота. У 3-х ч. – Ч. 2. Теорії і методи соціальної роботи / За ред. Семигіної Т.В., Григи І.М. – К.: КМ Академія, 2004. – 216 с.
3. Соціальна робота. У 3-х ч. – Ч. 3. Робота з конкретними групами клієнтів / За ред. Семигіної Т.В., Григи І.М. – К.: КМ Академія, 2004. – 166 с.
4. Введення у соціальну роботу: Навч. посібник / Семигіна Т.В., Грига І.М., Шевчук О.С. та ін. – К.: Фенікс, 2001. – 288 с.
5. Вступ до соціальної роботи: Навч. посібник / За ред. Семигіної Т.В., Миговича І.І. – К.: Академвидав, 2005. – 304 с.
6. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник / За ред. Семигіної Т.В., Миговича І.І. – К.: Академвидав, 2005. – 328 с.
7. Грига І., Іванова О. Культурні передумови виникнення соціальної роботи в Україні // Соціальна політика і соціальна робота. – 1997. – №2,3. – С.95-106.
8. Динамика ценностей в социальной работе / Под ред. Стивена Шардлоу. – К., 1996. – 206 с.
9. Іванова О.І. Соціальна політика: теоретичні аспекти. Курс лекцій. – К.: КМ Академія, 2003. – 107 с.
10. Кравченко Р. Соціальна робота з розумово відсталими. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 140 с.
11. Лоренц У. Социальная работа в изменяющейся Европе. – Киев, 1997. – 199 с.
12. Менеджмент социальной работы / Под ред. Е.И. Комарова, Войтенко А.И. – М.: Владос, 1999. – 288 с.
13. Мюллердер О., Уорд Д. Самокерована групова робота. – Київ, 1996. – 176 с.
14. Пейн М. Сучасна теорія соціальної роботи. – К., 2000. – 456 с.
15. Практика социальной работы / Под ред. К. Ханвея, Т. Филпота. – К., 1996. – 240 с.
16. Практична соціальна робота / За ред. П. Картер, Т. Джеффса, М.К. Сміта. – К., 1996. – 184 с.
17. Принципы активизации в социальной работе / Под ред. Ф. Парслоу. – М.: «Аспект пресс» 1997. – 223 с.
18. Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. Полтавця. – К.: КМ Academia, 2000. – 236 с.

19. Чейнен Г. В тіней: звіт дослідження. – К., 1997.- 172 с.
20. Энциклопедия социальной работы: Пер. с англ. В 3-х т. – М.: Центр общечеловеческих ценностей, 1993.
21. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України //Соціальна політика і соціальна робота. – 2003. - № 1. – С. 16-22.
22. Управління діяльністю соціальних служб: метод. посібник [авт. кол.: Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] / упорядн.- заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак: ПРООН в Україні. Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – К.: К.І.С., 2013. – 180 с.

**Критерії оцінювання вступного іспиту зі спеціальності: 8.13010201 «Соціальна робота»  
у галузі знань – 0301 «Соціальне забезпечення»**

Виконання екзаменаційної роботи оцінюється за стобальною системою: відмінно (91-100), добре (76-90), задовільно (60-75), незадовільно (менше 60).

За відповідь на перше питання абітурієнт отримує максимум 30 балів.

За відповідь на друге питання абітурієнт отримує максимум 35 балів.

За відповідь на третє питання абітурієнт отримує максимум 35 балів.

Оцінку «відмінно» (91-100) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

- глибоке знання програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорії соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- уміння аналізувати й оцінювати сучасні явища й підходи в сфері соціальної роботи, посилаючись теоретичними знаннями й використовуючи професійну термінологію;
- уміння викладати матеріал логічно, послідовно з дотриманням наукового стилю;
- повне розкриття питань.

Оцінку «добре» (71-90) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

- добре знання програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорії соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- здатність аналізувати й оцінювати сучасні явища й підходи в сфері соціальної роботи, посилаючись теоретичними знаннями й використовуючи професійну термінологію;
- намагання викладати матеріал логічно, послідовно з дотриманням наукового стилю;
- достатнє розкриття питань.



Оцінку «задовільно» (60-70) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

- посереднє знання програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорій соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- описовий, неаналітичний підхід до викладення матеріалу, недостатній рівень володіння професійною термінологією;
- недотримання наукового стилю;
- часткове розкриття питань.


Оцінку «незадовільно» (1-59) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

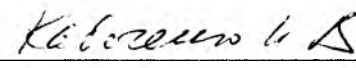
- низький рівень знань програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорій соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- описовий, неаналітичний підхід до викладення матеріалу, низький рівень володіння / чи неволодіння професійною термінологією;
- недотримання наукового стилю;
- незадовільний рівень розкриття питання / чи не розкрив питання;
- низький рівень мовної грамотності (орфографічної, пунктуаційної) – робота містить велику кількість помилок.

**Затверджено на засіданні кафедри**


**Протокол № 7 від «27» жовтого 20 14 року**

**Голова фахової  
атестаційної комісії**

  
(підпис)

  
(прізвище та ініціали)

**Завідувач кафедри**

  
(підпис)

**Кабаченко Н.В**

**Критерії оцінювання вступного іспиту зі спеціальності: 8.13010201 «Соціальна робота»  
у галузі знань – 0301 «Соціальне забезпечення»**

Виконання екзаменаційної роботи оцінюється за стобальною системою: відмінно (91-100), добре (76-90), задовільно (60-75), незадовільно (менше 60).

За відповідь на перше питання абітурієнт отримує максимум 30 балів.

За відповідь на друге питання абітурієнт отримує максимум 35 балів.

За відповідь на третє питання абітурієнт отримує максимум 35 балів.

Оцінку «відмінно» (91-100) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

- глибоке знання програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорій соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- уміння аналізувати й оцінювати сучасні явища й підходи в сфері соціальної роботи, послуговуючись теоретичними знаннями й використовуючи професійну термінологію;
- уміння викладати матеріал логічно, послідовно з дотриманням наукового стилю;
- повне розкриття питань.

Оцінку «добре» (71-90) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

- добре знання програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорій соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- здатність аналізувати й оцінювати сучасні явища й підходи в сфері соціальної роботи, послуговуючись теоретичними знаннями й використовуючи професійну термінологію;
- намагання викладати матеріал логічно, послідовно з дотриманням наукового стилю;
- достатнє розкриття питань.

Оцінку «задовільно» (60-70) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

- посереднє знання програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорій соціальної роботи», «Методів соціальної роботи»;
- описовий, неаналітичний підхід до викладення матеріалу, недостатній рівень володіння професійною термінологією;
- недотримання наукового стилю;
- часткове розкриття питань.


Оцінку «незадовільно» (1-59) заслуговує абітурієнт, який продемонстрував:

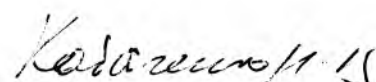
- низький рівень знань програмного матеріалу з навчальних дисциплін «Вступу до соціальної роботи»; «Теорій соціальної роботи». «Методів соціальної роботи»;
- описовий, неаналітичний підхід до викладення матеріалу, низький рівень володіння / чи неволодіння професійною термінологією;
- недотримання наукового стилю;
- незадовільний рівень розкриття питання / чи не розкрив питання;
- низький рівень мовної грамотності (орфографічної, пунктуаційної) – робота містить велику кількість помилок.

Затверджено на засіданні кафедри


Протокол № 4 від «27» лютого 2014 року

Голова фахової  
атестаційної комісії

  
(підпис)

  
(прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри

  
(підпис)

Кабаченко Н.В